

48-1-I. Firavun faresi olarak da bilinen **mirketler**, **yavrularına** nasıl avlanacaklarını öğrenmeleri için **akrep hediye ederler**.

II. **Bu oyun** avlanma becerilerini geliştirir.

III. **Biraz daha büyüdüklerinde** canlı akrep hediye edilir ama ilk canlı akreplerini aldıklarında **iğnesi anneleri tarafından çıkarılmış** olur.

IV. **Zararsız** bir akrebi **kovalayıp köseye sıkıştırmak gibisi yok**.

V. **Yavrular** **bebekten** verilen ilk hediye olan **ölü akreple** bir oyuncak gibi oynar, akrebe karşı **tecrübe kazanırlar**.

VI. **Ve sonunda en tehlikeli oyuncakları gelir**; **canlı ve iğnesini her an sokmaya hazır bir akrep**.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirirse anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

A) I. ile III. B) I. ile IV. **C) II. ile V.*** D) III. ile V. E) III. ile VI.

2-Fransız İhtilali'nden doğan düşüncelerin ülkemizde yeni yeni tanınmaya başladığı dönemde, her şeyden önce, bu hareketin arkasındaki **büyük düşünürlerin bütün eserleriyle incelenmesi ve tartışılması** gerekirdi. Ancak onlardan hemen hemen hiçbir **yapıt çevrilmemişti** dilimize. **Türk düşünürleri**, gazetelerde ve haftalık dergi sayfalarında **sıradan sorulara cevap vermeye çalışarak dar bir çerçeveye sıkışıp kalmışlardı**. **Durum böyle olunca** Tanzimat ve Meşrutiyet'in, düşünce tarihi bakımından---belirtmek gerekir. **Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

A) yüzeysel kaldığını*

B) değişkenlik gösterebileceğini

C) tarafsızlıktan yana olduğunu

D) objektif olarak değerlendirildiğini

E) açıklanması zor dönemler olduğunu

3-(I) Küçüklüğümden beri, **babam edebiyatçı olduğu için doğal olarak hep edebiyatın** içindeydim. (II) Ama **nedense yazmayı uzun yıllar hiç düşünmedim**. (III) Yazmaya babamla ilgili bir anı kitabı yazarak başladım. (IV) **O kitabı yazarken bir de öykü geliştirdim**, yazma gücümü böylece keşfettim. (V) Ondan sonra, **demek ki yazabiliyordum, dedim; öyle de devam etti**.

Bir yazarın kendini anlattığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, **çocukluğunun geçtiği ortama** ilişkin bilgi veriyor.

B) II. cümlede, **kendisinin de açıklayamadığı bir duruma** değiniyor.

C) III. cümlede, yazma işini oyalanma amacıyla yaptığını belirtiyor.*

D) IV.'de, **yazma serüveninde ortaya çıkan durumdan** söz ediyor.

E) V. cümlede, **yazmadaki öz güveninin nasıl geliştiğini** açıklıyor.

4-Sanat üzerine **yazılar yazan**, **kitaplar yayımlayan şairlerin** belirleyici **özelligi kendine inanmaktır**. Bunlar yazdıkları düz yazılarda, ya doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak, kendi **yazdıkları şiirin savunmasını** yaparlar.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaptığı işin zorluklarıyla baş edebilmek

B) İşindeki başarısından kuşku duymamak*

C) İşine tutkuyla sarılmak

D) Daha yaratıcı olabilmek için öz eleştiri yapmak

E) Başkalarının düşüncesini kabul etmemek

5-Türkiye'deki festivallerin tanidik siması İskandinav yönetmen **Bernt Hamer'e** ait **Eggs filmi**, Toronto Film Festivali'nde **Uluslararası Eleştirmenler Ödülü'ne** layık görüldüğü **1995 yılında**, Moskova Film Festivali'nde **de en iyi film ödülünü** kazanmıştır.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eggs filmi, Moskova'daki başarısını, Toronto'daki film eleştirmenlerine borçludur.

B) Bernt Hamer'in 1995 yılında çektiği Eggs, Moskova Film Festivali'ne katılmıştır.

C) Eggs filmi Moskova'dan önce Türkiye'deki film festivallerinde gösterime girmiştir.

D) Bernt Hamer, Eggs filmi sayesinde dünya çapında bir yönetmen olmuştur.

E) Bernt Hamer'in Eggs adlı filmi 1995 yılında birden fazla ödül almıştır.*

6-I. Başarılı eleştirmen, yazarın anlatım pürüzlerini ele alır, anlatımla anlatılanlar arasındaki ilişkiyi kurar, geri kalanın yazarın işi olduğunu bilir.

II. Eleştirmenler, dost oldukları yazarların yapıtlarını değerlendirirken nesnellik süzgecini iki kez kullanmalıdırlar.

III. **Eleştirmenden, yazarın yaşamı üzerinde durması değil, yapıtlarına yeni yorumlar getirmesi beklenir.**

IV. Eleştirmen yorum ve değerlendirmeleriyle yazarları yönlendirici olmalıdır.

V. **Eleştirmenin sorumluluğu, yazarın değil, yapıtların bilinmeyen yönlerini bulup ortaya koymaktır. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?**

A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve IV. **D) III. ve V.*** E) IV. ve V.

7-Terim yapma, sözcük türetme yönünden Türkçenin zengin olanakları vardır. Bu olanaklar bilinçli bir biçimde değerlendirilirse dilimizde, en karmaşık düşünceler bile kolaylıkla anlatılabilir. Üstelik Türkçe terimlerde **sözcüğün kökü, hiç bozulmadan, pırl pırl durur** ve terimin anlamını aydınlatır. Bu nedenle **bilimsel terimleri Türkçemizde çoğu kez ayrıca öğretmek bile gerekmez. Sözcüğün kökündeki ışık, terimin anlamını ortaya çıkarır.**

Bu parçada geçen "sözcüğün kökündeki ışık" sözüyle belirtilmek istenen özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kolay kavranma*

B) Ayrıcı olma

C) Anlatımı renklendirme

D) Düşünceyi geliştirme

E) Ayrıntılı düşündürme

8-(I) Bir **serçe civılda**. (II) Bir martı **denize değercesine uçtu**. (III) Opercesine esen bir meltem, katırtınaklarının ağır kokusunu getirdi. (IV) **Çiçeğe durmuş iğdelerin baygın kokusunu bana** kadar taşıdı. (V) Pencerenin tanıdığı sınırlar içinde deniz, **o sonsuz mavilik, ışıltılar içinde uzanıyordu**.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerdeki eylemlerle ilgili yapılan açıklamaların hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, **eylemi gerçekleştiren belli**dir.

B) II. cümlede, **eylemin nasıl yapıldığı** belirtilmiştir.

C) III. cümlede, eylemin ne zaman yapıldığı açıklanmıştır.*

D) IV. cümlede, **eylemden etkilenen varlık, tektir**.

E) V. cümlede, **eylemi niteleyici sözler** kullanılmıştır.

9-Genç şairlerin ilk kitapları üzerine yazılar yazmak oldukça riskli bir iş. Bunun birçok nedeni var. Öncelikle çoğu şair, ilk kitabında birçok tekniği pek bilmeden şiir yazıyor. Ayrıca şiire ilişkin daha ilk kitabında öngörülerini olan genç şair bulmak zor... Bunun yanı sıra ilk kitaba dönük olarak kaleme alınan eleştiriler, yeni başlamış bir gencin hevesini kırmak gibi bir duruma da sebep olabiliyor. Şu da bir gerçek ki **şiir, biraz da o kırılan hevesler sayesinde meca değiştiriyor. İlk kitabından sonra şiirinde deri değiştiren genç isimler, daha sonra o ilk kitaplarını yok sayabiliyorlar**. Aslında bu yok saymaların, birçok bakımdan eleştirinin hem işi hem yapıcı gücü olduğunu düşünüyorum. **Bu parçaya göre, eleştirinin yapıcı gücünün sonucu hangisidir?**

A) Yeni başlayanların özgün bir söyleyişe ulaşmaları

B) Gençlerin edebiyat dünyasında tanınmasının sağlanması

C) Gençler arasında şiir merakının yayılmasına katkıda bulunması

D) Genç şairlerin ilk kitaplarını reddetmesi*

E) Genç şairlerin şiir konusunda tecrübe kazanmalarını sağlaması

10-(I) Aksiyon ve bilim kurgu filmleri, seyirci için görsel bir şölen sunsa da en akli başında sahneler bile temel fizik yasalarını açık biçimde yok sayan klişeler üzerine kurulmaktadır. (II) Havaya uçan otomobiller, mermisi hiç bitmeyen silahlar, patlayan camların arasından burnu kanamadan çıkan kahramanlar, uzay boşluğunda ateşlenen silahların veya yaşanan patlamaların çıkardığı sesler bu klişelerin en sık rastlanılanlarıdır. (III) Oysa uzayda sesi iletecek hava olmadığı için bu durumlarda ses çıkması imkânsızdır. (IV) Ancak sinema endüstrisinin bunlardan vazgeçmeye pek niyeti yok. (V) Çünkü işin içine klişeler girince iyi senaryo, anlamlı diyaloglar gibi nitelikler gerekmediği gibi bunların yokluğu izlenme oranlarını da olumsuz yönde etkilemiyor. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III* D) IV E) V

11-Mutlu bir yaşamın değişmez ve öncelikli özelliğidir sağlık. O yüzden bir yakınımdan ayrılırken: "Sağlıkla kal" olumsuz bir davranışla karşılaştığımızda: "Sağlık olsun." gibi sözlerle--- vurgulamak isteriz. Çünkü insan olarak çalışmak, üretmek, böylece kendimize ve çevremize yararlı olmak temel amacımızdır. Bunu da ancak sağlıklı olursak başarabiliriz. Bu parçada boş bırakılan yere, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sağlıklı ilgili sorunların ciddiye alınması gerektiğini

B) sağlığın her şeyden önemli olduğunu*

- C) sağlıklı olmak için neler yapmak gerektiğini

- D) sağlığın önemli görülmediğini

- E) sağlıklı kişilerin yaşamdan tat alabileceğini

12-Günlük küçük dertlerimizi önemsemez görünüp kendimizi "büyük sorunların" adamı olarak göstermek çoğumuzun zaafıdır. Kendi "küçük sorunlarını" halledememiş olmamızın hincini, kendimizi büyük sorunlara adamış gibi gösterip böbürlenerek çıkartmaya çalışırız sanki. Gündelik, küçük sıkıntılarımızdan söz açmak bizi küçük düşürür, öyle mi? Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük sorunları çözme çabalarımızın önündeki en büyük engel küçümsediğimiz gündelik sorunlardır.

- B) Küçük sorunlarla uğraşarak sorun çözme becerisini geliştirmek, insanları olduğundan büyük gösterir.

- C) Sorun çözme becerisi olmayan bazı insanlar, kendilerini kabul ettirmek için sorunsuzmuş gibi görünürler.

- D) Kendimizi büyük sorunların çözümüne adanarak küçük sorunlarımızı görmezlikten gelmemeliyiz.*

- E) Büyük sorunlar, çözmekten kaçındığımız küçük sorunların bir kartopu gibi büyümesinden oluşur.

13-(I) Mürekkep balıkları kısa süre içinde şekil, renk ve desen değiştirerek kamufler olabiliyor. (II) Peki ama biyoelektrik sinyallerini algılayan köpek balıklarından nasıl korunuyorlar? (III) ABD'nin Duke Üniversitesinden biyolog Dr. Christine Bedore ve meslektaşları, akvaryumdaki mürekkep balıklarına kendilerine doğru yaklaşan köpek balığı videoları izleterek deneyler yaptı. (IV) Dr. Bedore ve ekibinin yayımlanan araştırma sonuçlarına göre, dinlenme pozisyonunda olan bir mürekkep balığının elektrik alanı 10-30 mikrovolt aralığında. (V) Köpek balığı gördüğünde vücut deliklerini kapatıp kendini yere doğru bastırır, nefes alma hızını yavaşlatan bir mürekkep balığının ise yaklaşık 6 mikrovolt. Bu cümlelerin hangisinden sonra, düşüncenin akışına göre, "Köpek balığını gören mürekkep balıklarının çoğu, vücut deliklerini kapatıp nefes alma hızlarını yavaşlatarak elektrik sinyallerini azalttı." cümlesi getirilmelidir? A) I. B) II. C) III.* D) IV. E) V.

14-I-Bu da, anlatılanlar arasındaki güçlü bağlantılar aracılığıyla sonuca ulaşmış olmak anlamına gelir.

II-Bu yürüyüşteki en yüksek dağ, kuşkusuz, kitabın sonudur.

III-Çünkü her şeyin bir araya geldiği en güzel manzara buradan görünmelidir.

IV-Kitap yazmak, vadilerden geçip dağları aştığın çok uzun bir yürüyüşe çıkmak gibidir. (IV-II-I-V-III)

V. Ama o noktaya gelene kadar çok uzun ve yorucu bir süreçten geçersin. Bu cümleler anlamlı biçimde sıralandığında, hangisi baştan ikinci olur? A) I. B) II.* C) III. D) IV. E) V.

15-Bir zamanlar edebiyatın gücüne, bir şeyler değiştireceğine inanırdım. Benim için edebiyat, yaşam boyu temiz kalmanın, vicdani ve ahlaki çürümeye karşı durmanın göstergelerinden biriydi. Yıllarım, bu inancın etkisiyle gelişen bir tutkunun peşinden koşmakla geçti. Ama artık kabul edelim, bugünün insanı sözün değerini bilmiyor. Okumayı sevdiğini söylüyor ama iyi romanlardan, öykülerden, gerçek şiiirden habersiz. Ömrünü edebiyata vermiş, köşesinde sessiz sessiz yaşayan gerçek yazarlara sırtını dönmüş. Yalnızca, yapıtları çok sattığı için kimi yazarların önünde uzun kuyruklar oluştururken edebiyatın insanı çağırdığı o gerçek dünyayı aşındırdığının farkında bile değil. Peki, o zaman edebiyat ne işe yarıyor? Söylemesi zor ama edebiyat bugün, yaratıları ilgi görmeyen üç beş kişinin sığındığı, kuşatılmış bir kale. Aşağıdakilerden hangisi edebiyatla ilgili olarak bu parçada yakınılan durumlardan biri değildir?

- A) Okurların beğeni düzeyinin düşmesi

- B) Gerçek sanatçıların giderek azalması

- C) Yazınsallıktan yoksun yapıtlara değer verilmesi

- D) Eğitiminin, güzel duyusal (estetik) boyutlara dayandırılmaması*

- E) Yaşama-insana olumlu boyutlar kattığının anlaşılabilmesi

16-Uzakta bir sürü gördük. Bizim yaklaştığımızı anlayınca otlamak için yere eğilmiş olan başlar, hep birden dikildi. Ceylanlar hiçbir tayda görmediğim ince, çevik, zembereklı bir hareketle koşmaya başladı. Arka ayakları pervane gibi işledi, kumu birden köpürttü. Biraz ötede askerce bir düzenle yine durdu. İçlerindeki teke aralarından ayrıldı, geriye döndü, dikildi ve bekledi. Bu, sürüsüne kaçma fırsatı vermek için kendisini feda etmek istediği anlamına geliyordu. Biz de onun kaçıp rahatça sürüsüne katılması için otomobili durdurduk. Bu parçanın anlatımında hangisi yoktur?

- A) Benzetme

- B) Kanıtlama*

- C) Betimleme

- D) Öyküleme

- E) Açıklama

17-İkisi de zor iş. Yazmak neredeyse bir masa yapmak kadar zordur. İkisinde de odun kadar sert olan gerçeklik diye bir malzemeyle çalışıyorsunuz. İkisi de numaralar ve tekniklerle doludur. Esasında işin içine çok az büyü ama çok fazla sıkı çalışma girer. Bu sözler, aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak söylenmiş olabilir?

A) Yazarlık ile marangozluğun benzerlikleri olduğu görüşüne katılıyor musunuz?*

- B) Yazar yerine marangoz çocuğu olsaydınız ne değiştirdi?

- C) Marangozun yazardan fazla kazanması sizce de ilginç mi?

- D) Marangozların yazarlardan çok çalıştığı algısı gerçekçi midir?

- E) Yazarlık ve marangozluğun çalışmaktan çok yaratıcılık gerektirdiğine katılır mısınız?

18-Flaubert için şöyle diyorlar: "On sene, yirmi sene sonra aynı dizelere hayranlık duyar, aynı biçimleri arar, aynı şeyleri beğenir. Öyle görünüyor ki yirmisine doğru kavrayabildiği düşünceleri kavramış ve sonra bütün yaşamı boyunca bunları somutlamaya çalışmıştır. Yaşamını hiçbir biçimde yapıtlarına yansıtmamıştır. Durağan bir yaşamı olan bu sanatçıyı tutucu olarak nitelenecek yanlış olmaz." Aşağıdakilerden hangisini söyleyen kişi, bu parçada belirtilenlere karşı çıkmaktadır?

- A) Ağır ama özenli çalışan bir yazardı; sanatıyla ilgili düşünceleri zamanla daha da kesinleşti.

- B) Zaman içinde beğenileri aynı kalan yazarın, "Madam Bovary" gibi çağının çok ilerisinde bir roman yazabilmesine ne demeli?*

- C) Yazıda dilin ritmik akışını ve hecelerin uyumunu arar, tıpkı müzik gibi okurun zihninin derinliklerine seslenmek isterdi.

- D) "Madam Bovary"de karakterlerin tüm özelliklerini ya da olayları, duygulara kapılmadan yansıtip nesnellliğini ortaya koymuyor mu?

- E) "Mektuplar"da kişiliğini yapıtlarına yansıtmamak için çırpınan yazarın, bunu romanında da yapmasını doğal karşılamaması mı?

19-Özyaşamöyküsü yazmak kolay değildir. İnsan, çoğu kez nesnelliliğini koruyamaz; benmerkezci duruma düşebilir. Yazarımız bu gerçeği iyi kavramış. Olabildiğince kendini öne çıkarmadan, ama kendi hakkını da yedirmeden, yaşadıklarını yazmış. Hem de çok etkileyici biçimde yazmış. Genç, yaşlı öğretmenler, hele öğretmenliğe hazırlanan gençler, okuyun bu kitabı. Yolunuz aydınlanacak; gerçekten dolu bir yaşamın ne olduğu, nasıl olması gerektiği kafanızda belirginleşecektir. **Özyaşamöyküsü yazmanın güçlüğü, aşağıdakilerden hangisine bağlanmaktadır?**

- A) Gerçekleri gizleyebilmek için duygusallığa ağırlık vermeye
B) Olayları belirli bir meslek grubunun bakış açısıyla yansıtmaya
C) Olayları yansıtırken, kişisel görüşleriyle gerçekler arasında denge sağlamaya*
D) Sade gördüğü olayları anlatarak kitabın kapsamını daraltmaya
E) Okura yol göstermeyi amaçlayarak kendini ikinci plana atmaya

20-Düşüncenin en iyi biçimde, insanın kendi anadilinde oluşup geliştiğini söylerdi. Anadile yaslanmayan bir anlatımın sağlam olmayacağını savunurdu. Daha da ileri gider, anadiline saygının en büyük erdem olduğuna inanır, onu yurtseverlikle eşdeğer tutardı. Bilimsel çalışmalarında olduğu kadar günlük yaşamında da dile büyük bir özen gösterirdi. Kimi zaman bir sözcüğe takılır, düşüncesini açık seçik yansıtmaya çalışır, düşünceyi buluncaya değin günlerce çalışır. **Düşünsel tutarlılığın ancak dilsel tutarlılıkla gerçekleşebileceğine inanırdı.**

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Dil-düşünce arası ilişkiye B) Anlatımla anadil arasındaki bağa
C) Sözcük seçiminde gösterilen titizliğe
D) Dili doğru ve düzgün kullanmanın önemine
E) Anadilin, insanın duyarlılığı üzerindeki etkisine*

21-Kasım gelince tatil yapılan yöreler boşalır. Giden gider, kalanların başı dinçtir. Yaz günlerinin o şen şakrak havası, yerini dingin güzelliklere bırakır. Güneş hâlâ bedenleri ısıtır. Büyük kentlerin gürültüsünden kaçıp bu kıyılara yerleşen insanların en sevdiği zamandır kış ayları. Böyle bir günde bisikletinizi tahta iskelenin başına bırakıp oltanızı denize sallandırabilirsiniz. Balık çıkmasa bile baş başa kaldığınız doğanın sessiz müziği ruhunuzu dinlendirmeye yeter. **Burada vurgulanmak istenen hangisidir?**

- A) Tatil yörelerinin yazın daha kalabalıklaştığı
B) Kışın balık avlamanın insana ayrı bir tat verdiği
C) İnsanların dinlenmek için kıyı kentlerini seçtiği
D) Tatil yörelerinin kışın daha dinlendirici olduğu*
E) Her mevsimin kendine göre güzelliklerinin olduğu

22-Okuru kitaplarla, yazarlarla buluşturma işlevini bütünüyle yerine getirmese de, gönlümüzden geçenleri yeterince karşılamasa da kitap fuarlarını çok seviyorum. O renk renk kitapların oluşturduğu çiçek bahçesinde dolaşmak, onlara dokunmak; o güzelliklerin tadına varmak... Yüreği sanat sevgisiyle çarpan güleç yüzlere merhaba demek, gözlerdeki ışıltıyı, mutluluğu damarlarımızda duyumsamak... Duygusal yönden az şey midir bunlar? **Bu parçada kitap fuarlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

- A) Görüntüsüyle sanatsal zevkler uyandırdığına
B) Sevilen yerler olarak herkesin ilgisini çektiğine*
C) Kimi yazarlarla tanışma olanağı sağladığına
D) Güzel duygular uyandırarak insanı mutlu ettiğine
E) Gezip görenlerin beklentisiyle ilgili eksiklikler bulunduğuna

23-Benim çocukluk anılarım daha çok annemle ilgilidir. Babam eve akşamları gelen, biraz yabancı, biraz düş gibi biriydi. Ergenlik yıllarımda babamı, hayranlık duyulan, çekinilen, yakışıklı, güçlü bir adamdı. Lise yıllarımda o, kişiliğimi kanıtlamak duygusuyla kafa tuttuğum; sevmek, acımak, karşı koymak ya da sığınmak duyguları arasında bocaladığım zamanlarda bana hep sabırla karşılık veren bir insandı. Onun altmışlı, benim otuzlu yıllarımda babam, yaşlanmakta olan, kendisi için kaygı duyduğum bir yakınımdı. Annemle kişilikleri sanki özdeşleşmiş, başlıca kaygıları, evlatlarının mutluluğu olan tek bir kişi olmuşlardı. **Bu parçanın bütününde yazar, kendisiyle ilgili hangisini vurgulamaktadır?**

- A) Babasına bakış açısındaki değişimleri*
B) Babasına duyduğu kırgınlığın nedenlerini
C) Anne ve babasıyla yakınlaşmasının nedenlerini
D) Olgunlaşmasında anne ve babasının rolünü
E) Kendisini ailesine bağlayan değişik etkenleri

24-Özel zevkleri için bir yarım saat bile ayırdığını sanmıyorum. Kentlerarası bir yolculukta bile ya bir yolcu ya bir şoför muavini bulur, onlarla konuşmaya dalar; bir yandan da elindeki küçük kâğıtlara bir şeyler yazardı. Romanlarını yeni baskıya hazırlarken, bir kompozisyon ödevi gibi titizlikle düzeltirdi. Yapıtlarındaki sağlamlık biraz da bu dikkatinden gelir. Durmadan aldığı notlar ise, roman kahramanlarını doğal konuşturmada gösterdiği başarının kaynağı olmuştur. Yazınımızın en rahat okunan o güzel öykülerini, bu dil kaynağından beslenerek yazmıştır. **Bu yazarın yapıtlarına ait tutumu konusunda, hangisine değinilmemiştir?**

- A) Çalışmalarında titiz davrandığına B) İlginç konuları işlediğine*
C) Her fırsatta malzeme topladığına
D) Dil ve anlatımına özen gösterdiğine
E) Düzeltmek ve geliştirmek için çalıştığına

25-Tüm tanımlar, tanımlanan şeyin bir yanını eksik bırakır. Kirliliği tanımlamaya kalksak, mutlaka o tanımın da eksik bir yanı olacaktır. Çünkü kirlilik göreceli şey... Birine göre temiz ya da az kirli olan şey, bir başkasına göre çok kirli sayılabilir. Bu durum dil için de geçerli. Bazı kişiler dilimizin Doğu ve Batı dilleri tarafından kuşatılmasını doğal karşılayıp bundan hoşnut olurken bazıları bundan rahatsızlık duymaktadır. Çevremizi gözlemlediğimizde bunu açıkça görebiliriz. Konuşurken, yazarken dilini arıtmak için özen gösterenler yanında, konuştuklarını, yazdıklarını pek çok yabancı sözcükle süslemeyi hüner sananlar az mı? **Bu parçadaki yakınma, özellikle aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?**

- A) Kavramları tanımlamanın önemine
B) Kirlenmeyi önlemenin olanaksız olduğuna
C) Dillerin birbirleriyle etkileşim içinde olduğuna
D) Bazılarının, Türkçeyi kullanırken yabancı dil etkisinde kaldığına*
E) Dildeki kirlenmenin eğitim yetersizliğinden kaynaklandığına

26-Türkiye'de büyük kentlerin dillerinin incelenmesi, bugün konuşulan Türkçenin kullanımı açısından karşımıza çok değişik olgular çıkaracaktır. Çünkü kentlerin toplumsal yapılarında büyük değişiklikler olmuştur. Günümüzde Anadolu ağızlarının kendilerine özgü nitelikleri bütünüyle korudukları söylenemeyeceği gibi, İstanbul'da konuşulan Türkçenin de artık saf bir İstanbul ağız olduğu söylenemez. Tam tersine Türkçenin kullanımında öteden beri temel alınan bu ağız konuşanların sayısı, yok denecek ölçüde azalmıştır. İstanbul ağızı gibi, bugün konuşulan Türkçe de bölgesel kullanımların sızması sonucunda bazı değişikliklere uğramıştır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Konuşulan Türkçedeki değişimin nedenlerine
B) Bölgesel ağızların günümüz Türkçesini zenginleştirdiğine*
C) Anadolu ağızlarının zaman içinde değiştiğine
D) Büyük kentlerde konuşulan Türkçenin, yeniden biçimlendiğine
E) Toplumsal değişimlerin konuşulan Türkçeyi de etkilediğine

27-Şiirlerinde Divan edebiyatının abartısı yanında, Halk edebiyatının yalınlığı var. Bu yalınlık, daha sonraki kitaplarında yer alan şiirlerinde de görülmektedir. Ona göre Divan edebiyatının ana teması aşk olduğu için, yazdığı aşk şiirleriyle kendisini bu şiirin yakınında görmektedir. Yoksa dil ve ölçü bakımından, uyak yönünden böyle bir yakınlığı söz konusu değildir. **Parçadan, sanatçının şiirleriyle ilgili yargılardan hangisi çıkarılabilir?**

- A) Ölçü ve uyak bakımından özgündür.
B) Bütünüyle Divan şiirinin ustalığına erişememiştir.
C) Söyleyişindeki abartı ve konusu, Divan şiirine benzemektedir.*
D) Dil, zamanla daha kolay anlaşılır bir hale gelmiştir.
E) Halk edebiyatının etkisi giderek daha belirginleşmiştir

28. ve 29. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Orta Çağ İslam dünyasında bilim, İslam'ın Altın Çağı adı verilen ve 8. yüzyıl ile 14. yüzyıl-15. yüzyıl arasında İslam dünyasında geliştirilen ve uygulanan bilimdir. Bu dönemde Hint, Fars, Sabii ve özellikle Yunan uygarlıklarına ait eserler Arapçaya tercüme edildi. Bu çeviriler tüm bir Orta Çağ boyunca İslam uygarlığında yaşayan bilim insanlarının bilimsel gelişmelerde bulunmalarına ve bu gelişmeleri sonraki yüzyıllara taşımalarına olanak sağladı. İslam uygarlığı'nın parçası olan bilim insanlarının çoğunluğu Arap ve Fars kökenli olsa da, genel olarak farklı etnik kökenlere sahiplerdi. Aynı zamanda farklı dinsel kökenlere sahiplerdi. Bu bilim insanlarının çoğunluğu Müslümandı; ancak bazı Hristiyan, Yahudi ve hatta ateist bilim insanları da bu bilim dünyasının bir parçası sayılır. **Orta Çağ İslam dünyası, Yunan uygarlıklarından gelen bilimsel mirası alıp geliştiren** birçok bilim insanı yetiştirmiştir. Bu bilim insanlarının en seçkinlerinden biri **Harezmi'dir. Aslında pek çok eseri olsa da elimizde tam metin olarak sadece altı çalışması bulunmaktadır.** **Astronomi ve coğrafya bilimlerine katkılarıyla** tanınan Harezmi, asıl ününü **matematik** alanında yaptığı çalışmalarla kazanmıştır. Bugün cebir alanında kullanılan rakam sistemi, Harezmi tarafından dünyaya tanıtılmıştır. Ayrıca henüz sıfırın tam olarak kullanılmadığı bir dönemde "Çıkarma işleminde hiçbir şey kalmadığında, küçük bir yuvarlak yaz ki o yer boş kalmamış olsun. Çünkü bu küçük yuvarlak, bir konum işgal etmezse ikinci konum yanlışlıkla birinci konumun yerine geçer." diyerek sıfır rakamının işlevini açıklamıştır.

28-Bu parçadan hareketle Harezmi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Yaşadığı dönemde yeterince ilgi görmediğine
- B) Cebir dışındaki çalışmalarının orijinallik taşımadığına
- C) Çağdaşlarının yaptığı çalışmaları benimsemediğine
- D) Sıfırla ilgili araştırmalarının kalıcı olmadığına
- E) Kimi eserlerinin günümüze ulaşmadığına***

29-Bu parçada, Harezmi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yaşadığı döneme
- B) Çalışmalarının çeşitliliğine
- C) Bilgisini besleyen kaynağa
- D) Eserlerinde kullandığı dile***
- E) Eserlerinin çokluğuna

30. ve 31. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

UNESCO'nun 1972 yılında kabul ettiği Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşmeye bağlı olarak oluşturulan Dünya Kültürel ve Doğal Mirası Listesinde 2019 yılında Azerbaycan'ın başkanlığı ve ev sahipliğinde Bakü'de gerçekleştirilen Dünya Mirası Komitesi 43. Oturumunda kabul edilen miraslarla birlikte 1121 miras yer almaktadır. Bunlardan 869'u kültürel, 213'ü doğal ve 39'u karma (doğal ve kültürel) miraslardır. UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde binlerce yıllık tarihî birikimine ve doğal güzellikler yönünden zenginliğine karşın Türkiye'den, yedisi kültürel, ikisi karma (kültürel ve doğal) olmak üzere yalnız dokuz miras bulunmasının farklı nedenleri var. **Akla ilk gelen, restorasyondaki kalitesizlikler, şehirleşmedeki düzensizlikler veya koruma bilincindeki eksiklikler gibi yetersizlikler,** aslında alt sıralarda yer alıyor. Uzmanlara göre Dünya Mirası Listesi'nde iyi temsil edilmememizin asıl nedeni, yönetim ve projelendirme konularındaki birtakım eksikliklerdir. İstanbul ve Göreme'nin 1985 yılında, diğer yedi mirasın ise sonraki iki yıl içinde listeye alınmasının ardından, 1990'lardan itibaren listeye alınmak için **Dünya Mirası Adaylık Dosyalarının hazırlanması zorunluluğu** getirilmiştir. 2000 yılından sonra da bu tür **kültürel koruma alanlarının yönetiminin net bir şekilde ortaya konulduğu orta ve uzun vadeli planlar yapılması ön şart** olarak ileri sürülmüştür.

30-Bu parçaya göre, Dünya Mirası Listesi'nde Türkiye'den az sayıda mirasın bulunmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Listeye girebilmek için gerekli koşullara uyan eserlerin bulunmaması
- B) Listeye girecek eserlerde aranan niteliklerin son dönemde yapılan bir çalışmayla değiştirilmiş olması
- C) Türkiye'de yer alan varlıkların doğal değil kültürel yönlerinin ağır basıyor olması
- D) Türkiye'de çevre koruma bilincinin ancak 2000'li yıllardan sonra gelişmiş olması
- E) Listeye girebilmek için birtakım yeni koşullara uyma zorunluluğunun getirilmiş olması***

31-Bu parçaya göre bir kültürel veya doğal varlığın Dünya Mirası Listesi'ne girebilmesi için aşağıdakilerden hangisinin yerine getirilmiş olması gerekir?

- A) Tarihî öneminin uzmanlarca belirlenmesi
- B) Dünyaca tanınmış olduğunun belgelenmesi
- C) Türünün ilk örneği olduğunun kabul edilmesi
- D) Korunması için yapılmış bir planının bulunması***
- E) Restorasyondan geçirilmesi

32. ve 33. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

"Modernlik; akılcı, bilimsel, teknolojik ve idarî etkinliğin ürünlerinin yaygınlaştırılmasıdır." "Modern" terimi de yeni kazanılmış ve formüle edilmiş bilgilerin durumunu ifade etmek için ortaya atılmıştır. Ama güncel olandan, yerleşmiş ve gelenekselleşmiş olandan ayrı olan anlamına da gelir. Bunun gibi gerçek değişimleri, düşüncenin, zihniyetin ilerleyici dönüşümünü, geleneğin imkânını, ne şekilde olursa olsun yenilik hastalığına tutulmayı da ifade etmektedir. Bu manada modernlik, sırf değişim değildir; ama toplum hayatının bölümlerinin (siyaset, iktisat, aile, din ve sanat gibi) gittikçe daha çok farklılaşmasını ihtiva eder. Moderniteye bağlı insan, dünyadaki etkili gelişmelere ve bilgilere açık olan insandır. Bu açıdan bakıldığında "Osmanlı idarecileri, modernleşme yolunda dünyaya açılıyor mu idi?" diye sormak lazımdır. Aslında Osmanlılar kuruldukları dönemden beri hatta Selçuklular döneminde bile, Doğu ve bilhassa Batı dünyası ile şu veya bu şekilde temaslarını devam ettiriyorlardı. Modern olmak, **gelişmelerle dolu bir hayat** sürdürmek demektir. Çağdaşlık, ortak yaşamları kontrol ve çoğu zaman **yok etme gücüne sahip devasa bürokratik örgütlerin gölgesi altında** yaşamak ama yine de bu güçlerin karşısına çıkmaktan, dünyayı değiştirmek ve ona hükmetmek için **savaşmaktan bir an olsun yılmamak** demektir. Aynı zamanda hem **yenilikçi** hem de **muhafazakâr** olmak, **yeniden deneyim ve serüven olanaklarına kucak açmak**, bir yandan da çoğu modern serüvenin yol açtığı nihilistçe derinlikler karşısında **korkuya kapılmak**, her şey **buhar olup giderken** bile **somut bir şeyler yaratıp onlara tutunmak** istemiyle yapıp tutuşmak demektir.

32-Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi modern olmanın özelliklerinden biri değildir?

- A) Nihilizme yatkın olmak*
- B) Deneyimlere açık olmak
- C) Zıtlıkları bir arada yaşamak
- D) Bürokrasiye maruz kalmak
- E) Nesneye bağlı kalmak

33-Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi modern insanın içinde bulunduğu karşıtlıklardan biri değildir?

- A) girişken – çekingen
- B) korkak – cesur
- C) kontrollü – boşvermiş***
- D) yenilikçi – gelenekçi
- E) çelişkili – kararlı

TEST-48=1-C 2-A 3-C 4-B 5-E 6-D 7-A 8-C 9-D 10-C 11-B 12-D 13-C 14-B 15-D 16-B 17-A 18-B 19-C 20-E 21-D 22-B 23-A 24-B 25-D 26-B 27-C 28-E 29-D 30-E 31-D 32-A 33-C

TEST UZUNLUĞU:3640 SÖZCÜK TAVSİYE SÜRE: 35 DAK. OKUMA HIZI: DAKİKADA 104 KELİME SİZİN SÜRENİZ: ---- DAKİKA DOĞRU ----- / YANLIŞ -----